

# **1. Informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia**

## **1. Podstawa opracowania**

- Art. 20 i 21 Ustawy z dnia 7 lipca 1994r. – Prawo budowlane z późniejszymi zmianami (Dz. U. Nr 243, poz. 1623 z 2010r).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. Nr 120, poz. 1126 z dnia 10 lipca 2003r.)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 169 poz. 1650, z 2003r.)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 czerwca 2002r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. (Dz. U. Nr 91 poz. 811 z dnia 28 czerwca 2002r. )
- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 178 poz. 1380 z 2009),
- Rozporządzenie MSW z dnia 3 listopada 1992r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków i innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 92, poz. 460 i Nr 102 z 1995r. poz. 507),
- Rozporządzenie M.K. oraz MGTiOŚ z dnia 10 lutego 1977r. w sprawie BHP przy robotach drogowych i mostowych (Dz. U. Nr 7 poz. 30),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003r. w sprawie BHP przy robotach budowlanych (Dz. U. Nr 47 poz. 401 z 2003r).
- Obowiązujące przepisy i normatywy.

## **2. Zakres projektowanego zamierzenia budowlanego**

Realizację budowy proponuje się wykonać w następującej kolejności:

1. Przygotowanie terenu pod budowę: roboty rozbiórkowe, wycinka drzew, roboty pomiarowe
2. Budowę części drogowej
3. Roboty wykończeniowe – uporządkowanie placu budowy.

## **3. Elementy mogące stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi**

W obszarze istniejącego zagospodarowania terenu elementy mogące stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi są:

- roboty prowadzone w bezpośredniej bliskości z istniejącą kanalizacją sanitarną, siecią telekomunikacyjną, siecią gazową i linią elektryczną

- prowadzenie robót w pasie drogowym przy istniejącym ruchu kołowym i pieszym,

#### **4. Przewidywane zagrożenia podczas realizacji robót**

- Prowadzenie robót w pasie drogowym przy istniejącym ruchu kołowym i pieszym, winno być realizowane po uprzednim wykonaniu i uzgodnieniu projektu tymczasowej organizacji ruchu z Gminą. Pracownicy powinni być przeszkoleni i ubrani w kamizelki drogowe. Prace powinny być wykonywane przy rozgraniczeniu istniejącej jezdni ulicy i obszaru budowy za pomocą barier i skrajników drogowych.
- W celu uniknięcia ewentualnych kolizji lub awarii istniejącego uzbrojenia z elementami projektowanymi, należy zgłosić do poszczególnych właścicieli uzbrojenia zamiar rozpoczęcia prac ziemnych z wyprzedzeniem 7 dni. Napotkane uzbrojenie należy traktować, jako czynne i zabezpieczyć je przed uszkodzeniem np. przez podwieszenie.
- Wykopy i miejsca składowania urobku należy tak zabezpieczyć, aby uniemożliwić niekontrolowane przejścia przechodniów. Wskazane jest ogrodzenie realizowanych odcinków wykopów z uniemożliwieniem przypadkowego wejścia na obszar wykopu.
- Roboty ziemne wykonywane koparkami i spycharkami w rejonie sieci. W tym przypadku należy zachować ostrożność i utrzymać normatywną odległość urządzeń mechanicznych od studni kanalizacyjnych, zasów wodociągowych i gazowych. O fakcie realizacji robót w rejonie sieci należy powiadomić gestora sieci, na 7 dni przed rozpoczęciem robót. Kierownik Robót winien dostosować przebieg prac do wymagań i zaleceń właściciela urządzeń obcych.

#### **5. Instruktaż pracowników przed przystąpieniem do realizacji robot szczególnie niebezpiecznych**

- Przed rozpoczęciem prowadzenia robot należy przeprowadzić instruktaż.
- Roboty budowlane prowadzić winna osoba z uprawnieniami do wykonawstwa bez ograniczeń jak również posiadać aktualną właściwą grupę BHP również bez ograniczeń. Wykonujący roboty również powinni posiadać aktualne grupy BHP.
- Szkolenie pracowników w zakresie bhp na placu budowy.
- Wskazanie pracownikom istniejących miejsc niebezpiecznych na terenie budowy z określeniem zasad postępowania w chwilach zagrożenia.
- Określenie zasad stosowania przez pracowników środków ochrony indywidualnej oraz odzieży, obuwia roboczego itp.

## **6. Środki techniczne i organizacyjne, zapobiegające niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót w strefach szczególnego zagrożenia.**

### **6.1. Prawidłowa organizacja placu budowy**

Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za spowodowane szkody względem osób trzecich. Musi on posiadać ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej.

Pracodawca powinien:

- zapewnić stały dostęp do budowanej drogi zgodnie z prowadzonymi robotami i na bazie przyjętej organizacji ruchu ze wskazaniem na placu budowy kierunku drogi ewakuacyjnej
- zabezpieczyć miejsca osuwiska i głębokich wykopów, zapewnić przejścia, drabiny dla pracowników
- zapewnić utrzymanie wyposażenie pracowników i sprzętu w dobrym stanie technicznym.
- zapewnić w należytej czystości stanowiska pracy
- zapewnić utrzymywanie i regularne kontrolowanie wszystkich elementów i urządzeń zapewniających bezpieczeństwo pracownikom.

### **6.2. Przygotowanie miejsca pracy**

Każdy pracownik musi posiadać wykaz i opis zagrożeń w miejscu pracy. Wykaz taki powinien zawierać:

- wielkość i granice miejsca pracy
- dostęp do miejsca pracy
- szczególne ograniczenia
- zagrożenia (infrastruktura itp.)
- terminy i ograniczenia terminowe
- adresy kontaktowe
- miejsce apteczki i sprzętu ratowniczego

### **6.3. Dojazd i transport do miejsca pracy**

Transport ludzi i materiałów musi odpowiadać przepisom państwowym.

Przewożone materiały, zwłaszcza pędne i pestycydy muszą być w pojemnikach zabezpieczających przed wyciekami do wnętrza pojazdu. Materiały kamienne i sypki można przewozić dowolnymi środkami transportu, w warunkach zabezpieczających je przed zanieczyszczeniem i zmieszaniem z innymi materiałami, nadmiernym wysuszeniem i zawilgoceniem. Podczas transportu kruszywa powinny być zabezpieczone przed wysypaniem, a kruszywa drobne - przed rozpyleniem.

#### **6.4. Pracownicy budowy powinni:**

- zaznajomić się ze wszystkimi rozwiązaniami technicznymi i organizacyjnymi prowadzenia robót
- uczestniczyć w organizacji stanowisk pracy,
- konsultować z pracodawcą zmiany na swoich stanowiskach pracy.

#### **6.5. Koordynator ds. bhp na budowie powinien:**

- konsultować z pracownikami aspekty bezpieczeństwa związane z wykonywaną przez nich pracą,
- zwracać uwagę pracodawcy na ewentualne usprawnienia, które mogłyby wprowadzić w celu zwiększenia bezpieczeństwa pracy.

#### **6.6. Właściwie dobrane środki ochrony**

Pracodawca jest zobowiązany zapewnić środki ochrony zbiorowej i indywidualnej.

- Pierwszeństwo mają środki ochrony zbiorowej (osłony na ruchomych częściach maszyn)
- Środki ochrony indywidualnej muszą być dostosowane do rodzaju pracy i związanych z nią zagrożeń (kaski, obuwie, okulary, maski przeciwpyłowe, rękawice, nauszники przeciwhałasowe).
- Substancje trujące i niebezpieczne muszą być właściwie oznakowane, a dostęp do nich nadzorowany.
- Budowa musi być wyposażona w środki pierwszej pomocy.

#### **6.7. Zapobieganie zagrożeniom na budowie**

- Przejścia, przejazdy, stanowiska pracy w strefie, w której istnieje zagrożenie spadania z wysokości przedmiotów powinna być ogrodzona balustradami i oznakowana, powinny być zabezpieczone daszkami ochronnymi.
- W niektórych przypadkach muszą być wyznaczeni pracownicy do zabezpieczenia terenu budowy.
- Zapobieganie wypadkom podczas mechanicznego przenoszenia ładunków (konsultacje i właściwe, zgodne z przeznaczeniem stosowaniem maszynami sprzętu, szkolenie pracowników, uprzednią analizę operacji związanych z przemieszczaniem ładunków, stosowanie właściwych zawiesi lin i utrzymanie w należytym stanie itp.)
- Zabezpieczenia przewodów elektrycznych zasilających urządzenia mechaniczne
- Maszyny i inne urządzenia techniczne oraz narzędzia zmechanizowane powinny być montowane, eksploatowane i obsługiwane zgodnie z instrukcją producenta oraz spełniać wymagania określone w przepisach dotyczących systemu oceny zgodności.

- Maszyny i inne urządzenia techniczne, podlegające dozorowi technicznemu, mogą być używane na terenie budowy tylko wówczas, jeżeli wystawiono dokumenty uprawniające do ich eksploatacji.
- Wykonawca, użytkujący maszyny i inne urządzenia techniczne, nie podlegające dozorowi technicznemu, powinien udostępnić organom kontroli dokumentację techniczno-ruchową lub instrukcję obsługi tych maszyn lub urządzeń.
- Operatorzy dźwigów, maszyn budowlanych, kierowcy wózków i innych maszyn o napędzie silnikowym powinni posiadać wymagane kwalifikacje.
- Stanowiska pracy operatorów maszyn lub innych urządzeń technicznych, które nie posiadają kabin powinny być zadaszony i zabezpieczone przed spadającymi przedmiotami, osłonięte w okresie zimowym.
- Zachowanie w czystości i czytelności oznakowanie robót w pasie drogowym
- Prace na drzewie mogą być wykonywane tylko przez wykwalifikowanych pracowników. Ze względów bezpieczeństwa pracownik na drzewie nie może być sam. Musi być przynajmniej druga osoba, który może udzielić pomocy i wykonać akcje ratowniczą. Szczepienie przeciwko tężcowi jest konieczne wymagane.

Przy realizacji obiektu i późniejszej jego eksploatacji należy przestrzegać przepisów ochrony przeciwpożarowej i bhp, podanych w zarządzeniach:

- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej /tekst jednolity Dz. U. Nr 147 poz. 1229 z 2002r/,
- Rozporządzenie MSW z dnia 3 listopada 1992r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków i innych obiektów budowlanych i terenów /Dz. U. Nr 92, poz. 460 i Nr 102 z 1995r. poz. 507/,
- Rozporządzenie M.K. oraz MGTiOŚ z dnia 10 lutego 1977r. w sprawie BHP przy robotach drogowych i mostowych /Dz. U. Nr 7 poz. 30/,
- Rozporządzenie MBiPMB z dnia 28 czerwca 1972r. w sprawie BHP przy robotach budowlano-montażowych i rozbiórkowych /Dz. U. Nr 13 poz. 93/.

Opracował:

mgr inż. Karol Kossakowski